

عنوان درس

مد و قصر ۲

ویژه نوجوان ۲ (دیرستان)

صالحین استان زنجان
www.SalehinZn.ir

مد لازم:

مد لازم مدّی است که سبب آن «سکون» ذاتی باشد، سکون ذاتی «لازم» آن است که همیشه جزو کلمه بوده و همیشه با حرف همراه است و به خاطر وقف ایجاد نشده باشد، مانند سکون «دال» در عبارت (لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ)

سکون عارضی:

آن است که جزو کلمه نبوده و در هنگام وقف پدید می آید (وقف اسکان) مانند: سکون «دال» در عبارت (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) که در اصل أَحَدٌ بوده است.

سبب مدّ لازم گاهی مخفف «سکون» است مانند: اَلْآنَ، و گاهی مثقل «تشدید» است، مانند: ضَالِّينَ

مدّ عارض:

مدّ عارض مدّی است که سبب آن سکون عارضی باشد که در اثر وقف پدید می آید و جایز است از دو تا شش حرکت (ضربه) کشیده شود مانند: تُكَذِّبَانِ (تُكَذِّبَانِ) - تَعْلَمُونَ (تَعْلَمُونَ) - عَلِيمٌ (عَلِيمٌ)

مدّ لین:

در صورتی که بعد از حروف لین (واو ساکن ماقبل مفتوح، یاء ساکن ماقبل مفتوح) حرف ساکنی واقع شود، (اعم از سکون ذاتی و عارضی) آنرا «مدّ لین» گویند و آن را مانند مدّ عارضی از دو الی شش حرکت (ضربه) می توان کشید. مانند:

سکون ذاتی (لازم): «عَيْنٌ» در «كهيعص» و «حم عسق»

سکون عارضی: خَوْفٍ (خَوْفٍ) - خَيْرٌ (خَيْرٌ)

تمرین :

و تَرَى الْمَلَائِكَةَ حَاقِّقِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ وَ حَاجَّةً قَوْمَهُ قَالَ أَتَحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَ قَدْ هَدَيْنِ كَهَمِصَ ،
يُؤَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ ، وَ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَّاءٍ ، الْخَاقَّةُ .

